



ombudsman

už 20 let pomáháme bez rozdílu

Přijímací středisko Bělá-Jezová

Zpráva z návštěvy zařízení

Adresa zařízení:	Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem
Zřizovatel:	Ministerstvo vnitra
Vedoucí:	Ing. Miroslava Báchorová
Typ zařízení:	přijímací středisko se zvláštním režimem
Kapacita:	65
Datum návštěvy:	20. května 2020
Datum vydání zprávy:	29. července 2020
Návštěvu provedli:	Mgr. Barbora Matějková, Mgr. Anna Láníčková

Mgr. Monika Šimůnková
zástupkyně veřejného ochránce práv



Obsah

Úvodní informace	3
Shrnutí	8
Obecné informace	9
1. Mezinárodní kontext	9
2. Cizinecká zařízení v České republice	9
Umístění do zařízení	11
3. Právní titul	11
4. Příjem do zařízení	16
Bezpečí	18
5. Personál	18
6. Prostředí zařízení	19
Režim žadatelů o udělení mezinárodní ochrany	22
7. Smysluplný lidský kontakt	22
8. Pobyt na čerstvém vzduchu	23
9. Přístup k právní pomoci a informacím	25
10. Psychologická péče	26
11. Kontakt s vnějším světem	27
12. Aktivity	28
13. Soukromí	28
Režim zajištěných cizinců	30
14. Přístup na internet	30



Úvodní informace

Systematická návštěva a její cíl

Od roku 2006 veřejný ochránce práv plní **úkoly národního preventivního mechanismu** podle Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.¹ Současný ochránce JUDr. Stanislav Křeček tuto část své působnosti přenesl na svou zástupkyni, tedy na mě.²

Proto **systematicky navštěvuji místa (zařízení)**, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodu, a to jak z moci úřední, tak v důsledku závislosti na poskytované péči. Přijímací střediska jsou jedním ze zařízení, jež mohu navštívit.³

Cílem návštěv je posílit ochranu před špatným zacházením.⁴ Návštěvy realizuji i v této době ovlivněné epidemií onemocnění COVID-19. Jsem si vědoma závažnosti situace a zásahu do již tak komplikovaného chodu zařízení. Plním však svůj zákonný úkol a pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv⁵ postupují obezřetně s respektem k situaci v zařízení. Samozřejmostí je používání ochranných pomůcek, dodržování stanovených preventivních opatření, negativní výsledek testování na onemocnění COVID-19 a absence jakýchkoliv příznaků onemocnění.

Vzhledem k současné situaci probíhají návštěvy po předchozím telefonickém ohlášení. Návštěva spočívá v prohlídce zařízení, pozorování, rozhovorech s vedoucím, zaměstnanci a klienty, studiu vnitřních předpisů zařízení a dokumentace včetně zdravotnické.⁶ Návštěvy jsou **preventivní, s cílem působit do budoucna**. Ve zprávě se v současnosti soustředím pouze na aspekty špatného zacházení, které bezprostředně souvisí s dopady epidemie onemocnění COVID-19. Jedná se tedy o to, jakým způsobem byla ovlivněna základní témata týkající se života lidí v zařízeních (zajištění základních životních potřeb, využívání restriktivních opatření, zajištění styku s vnějším světem, případně realizace práva na právní pomoc atd.). Zprávu tak kvůli jejímu úzkému zaměření nelze vnímat jako komplexní zhodnocení podmínek v zařízení.

1 Na základě § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Podle § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv. Více na www.ochrance.cz, v sekci *Veřejný ochránce práv, Rozdělení působnosti*.

3 Podle § 1 odst. 4 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv.

4 Špatným zacházením se rozumí jednání, které nerespektuje lidskou důstojnost a dosahuje určitého stupně závažnosti (samo o sobě, nebo při kumulativním účinku jednotlivých zásahů). V cizineckých střediscích může mít špatné zacházení například podobu nezajištění bezpečí, nerespektování lidské důstojnosti, práva na soukromí, anebo podobu nepřiměřeného používání donucovacích prostředků.

5 Podle § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv.

6 Podle § 21a ve spojení s § 15 zákona o veřejném ochránci práv.



Zpráva z návštěvy a vyjádření zařízení

Po každé návštěvě **sepíše zprávu. Většinou obsahuje návrhy opatření k nápravě.** Zpráva slouží k dialogu se zařízením a jako vodítko k předcházení špatnému zacházení nebo jeho odstranění.

Zpráva nepopisuje zjištěnou správnou praxi zařízení odpovídající dobrým standardům zacházení. **Soustředí se na možné nedostatky.** Proto může působit velice nepříznivě a nevyváženě. Prosím čtenáře zprávy, aby na to pamatovali. Bez ohledu na závěry zprávy si vážím náročné práce všech zaměstnanců zařízení.

Zprávu pošlu zařízení se žádostí o vyjádření k popsaným zjištěním a navrženým opatřením.⁷ Pečlivě se zabývám sdělením (vysvětlením), které mi zařízení zašle.

Navržená **opatření k nápravě** se liší svou naléhavostí, náročností a dobou potřebnou k provedení. Pro snazší orientaci obsahuje zpráva na konci **přehled** opatření k nápravě. Navrhují také **termín provedení**.

- Bezodkladná opatření je třeba provést zpravidla do 7 dnů od obdržení zprávy. Není-li to možné, provedou se v nejkratší možné době. Za bezodkladná označuji opatření, která považuji za naléhavá a velmi důležitá, anebo opatření běžně snadno proveditelná.
- Opatření s delší lhůtou je třeba provést ve stanovené lhůtě, zpravidla do jednoho měsíce, tří měsíců, šesti měsíců nebo jednoho roku.
- Opatření s průběžným plněním navrhuji tam, kde je třeba zavést určitý pracovní postup nebo styl práce, nebo naopak něčeho se napříště zdržet. Očekávám, že zařízení opatření zavede co nejdříve a bude dbát na dodržování doporučené praxe.

Ráda bych, aby zařízení ve vyjádření ke zprávě sdělilo, že (1) opatření provedlo a jak, nebo (2) kdy a jak opatření provede, nebo (3) navrhne jiné vhodné opatření a termín.

Pokud budu vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů **považovat za dostatečná**, vyrozumím je o tom. Mohu si rovněž vyžádat doplňující vyjádření. Rozhodující je vysvětlení zjištěných pochybení, doložení opatření k nápravě či věrohodný příslib jejich provedení.

Pokud vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů **nebudu považovat za dostatečná**, vyrozumím o tom nadřízený úřad (vládu, není-li nadřízeného úřadu), případně informuji veřejnost.⁸ Rovněž mohu přijet na kontrolní návštěvu.

⁷ Ustanovení § 21a odst. 3 a 4 zákona o veřejném ochránci práv.

⁸ Tzv. sankční opatření, u kterých se postupuje obdobně podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.



Po ukončení vzájemné komunikace **zveřejním anonymizovanou zprávu z návštěvy zařízení** (s výjimkou jmen osob pověřených vedením zařízení) a **obdržená vyjádření** na svých internetových stránkách⁹ a v databázi Evidence stanovisek ochránce (ESO).¹⁰

9 Na stránkách www.ochrance.cz v sekci *Ochrana osob omezených na svobodě*.

10 Evidence stanovisek ochránce (ESO) je dostupná z <https://eso.ochrance.cz>.



Charakteristika zařízení

Přijímací středisko Bělá-Jezová (dále jen „zařízení“) funguje od 1. dubna 2020 jako karanténní cizinecké zařízení. Má výhradně preventivní charakter a není určeno nemocným cizincům. Klienti v něm k datu systematické návštěvy pobývali po dobu 14 dnů.¹¹

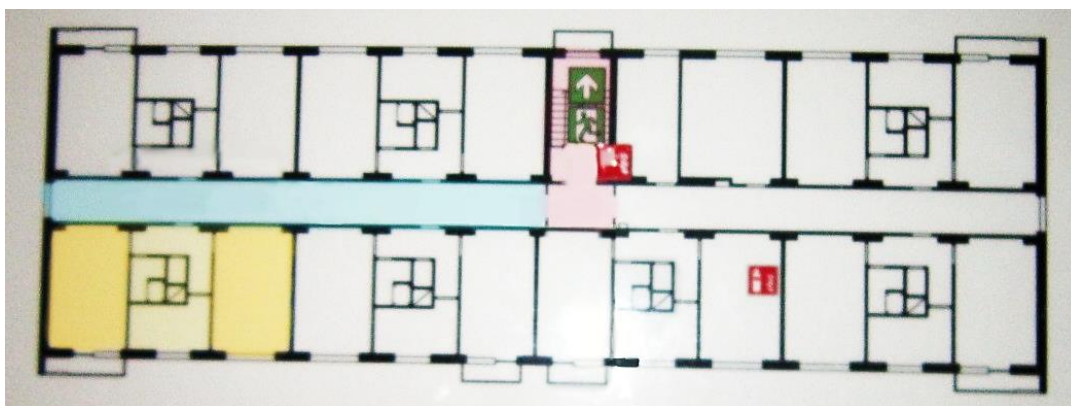
V zařízení jsou od 1. dubna 2020 ubytováni:

- noví žadatelé o udělení mezinárodní ochrany,
- stávající žadatelé o udělení mezinárodní ochrany, kteří opustili na více než 24 hodin pobytové středisko, v němž pobývali, a
- nově zajištění cizinci.

Celková kapacita zařízení je 65 osob. V době návštěvy bylo v zařízení 21 osob – z toho 13 mužů, 5 žen a 3 děti. Bydlely tam 3 rodiny: 1 matka se dvěma dcerami (9 a 5 let), 1 matka se synem (9 let) a jeden pár. Zařízením od 1. dubna 2020 prošlo 22 klientů, takže celkově se jedná o 43 osob, které k datu konání systematické návštěvy prošly či procházejí touto preventivní karanténou.

Zařízení funguje ve dvou budovách původně pobytového střediska (budovy A a B), přičemž budova B je zamýšlená pro karanténu zajištěných cizinců. V době návštěvy však nebyli v zařízení žádní zajištění cizinci, takže v této budově byla ubytována pouze jedna rodina žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

Klienti bydlí v ubytovacích buňkách, které zahrnují dva pokoje a společnou kuchyň, toaletu a koupelnu. V tomto prostoru mají klienti trávit celý svůj pobyt v zařízení. Ubytovací buňky se nezamýkají, takže cizinci mají přístup také na chodbu patra, na němž jsou ubytováni. Sem však dle pokynů personálu vstupovat nemají. Přístupné je jim takto patro až po zamřížované dveře, které zabraňují vstupu do prostoru schodiště nacházejícího se uprostřed patra.



Obrázek 1 – Plán jednoho z pater budovy A (žlutě zvýrazněná jedna z ubytovacích buněk se dvěma pokoji, modře společná chodba a červeně její pokračování, kam již klienti neměli přístup).

11 Zpráva nereflexuje změnu ze dne 19. června 2020 o změně testování a následně délky pobytu v zařízení. Informace dostupná na: <http://www.suz.cz/informace-pro-zadatele-o-udeleni-mezinarodni-ochrany/>.



Průběh návštěvy

Návštěva proběhla dne 20. května 2020 po předchozím telefonickém ohlášení všem zainteresovaným složkám. Ohlášení bylo nestandardně provedeno z důvodu mimořádnosti návštěvy v době pandemie COVID-19. Vedoucí zařízení Ing. Miroslava Báchorová byla o návštěvě osobně informována i při jejím zahájení. Zaměstnankyně Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) jí předaly pověření k provedení návštěvy, vyžádaly si potřebnou součinnost a dokumentaci. Obdobně bylo předáno pověření rovněž vedoucí zdravotnického střediska působícího v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová a vedoucímu policejního útvaru při Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová

Návštěvu provedly právničky Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Barbora Matějková a Mgr. Anna Láníčková. Při provádění návštěvy byly zaměstnankyně vybaveny osobními ochrannými pomůckami, které v zařízení používá personál (igelitové návleky na boty, ochranný oblek s kapucí, dvojce rukavice, respirátor a ochranný štít).

Zaměstnankyně Kanceláře navštívily obě budovy dočasného přijímacího střediska. Hovořily s klienty a s personálem, který poskytl veškerou součinnost, za což děkují.



Shrnutí

Z poznatků načerpaných při systematické návštěvě Přijímacího střediska Bělá-Jezová jsem dospěla k závěru, že se jedná o zařízení, v němž nedochází ke špatnému zacházení. Přesto musím konstatovat, že v některých aspektech je situace hraniční a v současné době, když je situace okolo onemocnění COVID-19 jasnější a relativně pod kontrolou, mají některá opatření větší potenciál dosáhnout úrovně špatného zacházení, pokud v nich bude pokračováno.

Některé části zprávy jsou popisné, pro vytvoření jasného obrazu, které kroky byly ze strany zainteresovaných subjektů učiněny k prevenci šíření onemocnění COVID-19.

Na začátku zprávy se ohrazuji vůči právnímu titulu, na jehož základě je klientům ustanovena karanténa a další opatření. Jedná se o rozhodnutí **odboru zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra** (dále také jen „OZZ“), které určuje zacházení s cizinci, a limituje tedy činnost Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra (dále také jen „SUZ“), **Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra** (dále také jen „ZZMV“), **Služby cizinecké policie** (dále také jen „SCP“) a **bezpečnostní agentury** jako složek působících v zařízení. Jsem přesvědčena, že tato rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví vyžadují revizi, aby byla v souladu s právními předpisy. Výhrady mám také k dalším aspektům souvisejícím s těmito rozhodnutími.

Uvědomuji si, že k omezení práv klientů bylo přistoupeno za účelem ochrany jejich, personálu a klientů dalších zařízení Správy uprchlických zařízení, a nikoliv za účelem jejich poškození. Bohužel však musím konstatovat, že atmosféra v zařízení hraničí s dehumanizací s ohledem například na míru přístupu k smysluplnému lidskému kontaktu a k čerstvému vzduchu. Přestože věřím, že nastavování režimu v zařízení bylo vedeno ušlechtilou myšlenkou, některá omezení práv nejsou dostatečně kompenzována.

Za zásadní nedostatek považuji také nedostatečně rychlou reakci na použití signalizačního zařízení, které má být pojistkou pro případ krizové situace. Za současného fungování může dojít k ohrožení života či zdraví klientů.

Jsem si vědoma toho, že situace s onemocněním COVID-19 se neustále dynamicky vyvíjí a s ním i opatření týkající se navštíveného zařízení. Tato zpráva nicméně reflektuje situaci, která byla v zařízení v době systematické návštěvy.¹² Opatření ve zprávě proto formuluji jak pro současnou dobu (s ohledem na to, že zařízení i nadále plní svoji speciální funkci), tak i do budoucna pro případné opakování obdobné situace.

12 Zpráva tedy nereflektuje změnu ze dne 19. června 2020 o změně testování a následně délky pobytu v zařízení. Informace dostupná na: <http://www.suz.cz/informace-pro-zadatele-o-udeleni-mezinarodni-ochrany/>.



Obecné informace

1. Mezinárodní kontext

Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen jako „Výbor CPT“) vydal 20. března 2020 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění COVID-19. Tímto dokumentem Výbor CPT uznává potřebu přijímat rozhodné kroky v boji s tímto onemocněním, zdůrazňuje však rovněž, že zákaz mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení má absolutní povahu, takže přijatá ochranná opatření nesmí vést k nelidskému nebo ponižujícímu zacházení s osobami zbavenými svobody.¹³

*„Jakékoliv restriktivní opatření přijaté ve vztahu k osobám zbaveným svobody, které má za cíl zabránit šíření onemocnění COVID-19, by mělo **mít právní základ** a mělo by **být nezbytné, proporcionální**, mělo by **respektovat lidskou důstojnost** a mělo by **být časově omezené**.“¹⁴*

Co se týče cizinecké problematiky, Výbor CPT **doporučil, aby se státní orgány v maximální možné míře vyhnuly zadržování cizinců.**¹⁵

Tyto principy spolu s doporučeními dalších mezinárodních orgánů reflektují ve zprávě nad rámec standardů, v jejichž světle běžně zkoumám zacházení v zařízeních, v nichž jsou osoby omezeny na svobodě.

2. Cizinecká zařízení v České republice

2.1 Zákaz návštěv

Dne 11. března 2020 Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra vyhlásila jako preventivní opatření **zákaz návštěv** ve svých zařízeních (zařízení pro zajištění cizinců, přijímací střediska, pobytová střediska a integrační azylová střediska).¹⁶

2.2 Vznik dočasného přijímacího střediska

Dočasné přijímací středisko se zvláštním režimem bylo zřízeno v objektu pobytového střediska Bělá-Jezová na základě mimořádného opatření odboru zdravotního zabezpečení

13 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19)*, CPT/Inf(2020)13 [online], 2015. [cit 2020-15-6]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16809e1156>.

14 Tamtéž, bod 4.

15 Tamtéž, bod 5.

16 Rozhodnutí ředitele Správy uprchlických zařízení MV č. 7/2020 ze dne 11. března 2020.



Ministerstva vnitra.¹⁷ Začalo fungovat dnem 1. dubna 2020, přičemž klienti pobytového střediska Bělá-Jezová byli přemístěni do jiných zařízení SUZ. Do nového specifického zařízení jsou automaticky umísťováni všichni nově zajištění cizinci, noví žadatelé o udělení mezinárodní ochrany a dále stávající žadatelé o udělení mezinárodní ochrany, kteří opustili své pobytové středisko na déle než 24 hodin.

Z vyjádření SUZ na webových stránkách bylo toto zařízení zřízeno „za účelem zachování fungování systému azylové a migrační politiky vyplývající z mezinárodních dohod, a vedoucí současně k ochraně zdraví zaměstnanců resortu Ministerstva vnitra i cizinců pobývajících v zařízení SUZ MV.“¹⁸

2.2.1 Subjekty působící v dočasném přijímacím středisku

V zařízení působí Správa uprchlických zařízení, Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra, Služba cizinecké policie a bezpečnostní agentura. Přímo dovnitř budov přijímacího střediska se však dostává pouze personál ZZMV, policisté a personál SUZ poskytující technickou podporu (desinfekce atd.).

Personál ZZMV přichází do každodenního kontaktu s klienty, přičemž primárně jim předává stravu a kontroluje jejich zdravotní stav. Policisté SCP doprovázejí personál ZZMV při jakémkoli kontaktu s cizinci umístěnými v zařízení. SUZ zajišťuje materiálně-technickou podporu zařízení. Bezpečnostní agentura má za úkol sledovat výstup z kamer, jež jsou umístěny na chodbách zařízení.

Režim v zařízení se řídí pokyny vydanými odborem zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra; subjekty působící v zařízení tyto pokyny implementují.

17 Mimořádné opatření Ministerstva vnitra, odboru zdravotního zabezpečení, ze dne 20. března 2020, č. j. MV-18103-26/OZZ-2020. Později zrušeno a nahrazeno mimořádným opatření Ministerstva vnitra, odboru zdravotního zabezpečení, ze dne 17. dubna 2020, č. j. MV-18103-31/OZZ-2020.

18 Co se děje: Zřízení dočasného přijímacího střediska se zvláštním režimem [online]. Praha: © Správa uprchlických zařízení ministerstva vnitra [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: <http://www.suz.cz/zrizeni-docasneho-prijimaciho-strediska-se-zvlastnim-rezimem/>.



Umístění do zařízení

3. Právní titul

Ministerstvo vnitra vykonává v zařízeních SUZ úkoly v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví.¹⁹ O **druhu a způsobu provedení protiepidemických opatřeních v ohnisku nákazy rozhodují** orgány ochrany veřejného zdraví, tedy i Ministerstvo vnitra.²⁰ Jsou také oprávněny provádět epidemiologické šetření zaměřené zejména na ověření diagnózy a zjištění ohniska nákazy.²¹ Za **ohnisko nákazy** zákon považuje místo, ve kterém se šíří nákaza, a jehož součástí je nebo byl zdroj nákazy, fyzické osoby podezřelé z nákazy a složky jejich prostředí.²²

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo vnitra, odbor zdravotnického zabezpečení, jako orgán ochrany veřejného zdraví, příslušně podle ustanovení § 78 odst. 1 písm. c) a § 83 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), rozhodlo v řízení podle § 67 odst. 1 zákona, takto:

Na základě opatření, která mají v maximální možné míře eliminovat riziko nákazy infekčním onemocněním vyvolaného n-CoV se účastníkovi řízení [redacted] t. č. Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem jako fyzické osobě podezřelé z nákazy tímto infekčním onemocněním, nařizují od okamžiku doručení tohoto rozhodnutí do dne 24. 5. 2020 (konec inkubační doby) podle ust. § 64 písm. a) a d) tato protiepidemická opatření:

- 1) karanténní opatření podle § 2 odst. 7 písm. a):
 - podrobení se karanténě s cílem prevence možného přenosu výše uvedeného infekčního onemocnění;
- 2) další protiepidemická opatření:
 - **strpět** umístění do vyhrazených karanténních prostor a omezení volného pohybu;
 - **dodržovat** povinnost nosit zdravotnickou obličejovou roušku při každém kontaktu s osobami mimo určenou karanténní ubytovací buňku;
 - **podrobit** se všem vyžadovaným zdravotnickým úkonům, včetně odběru biologického materiálu;
 - **hlásit** zdravotnickému personálu každou podstatnou změnu svého zdravotního stavu;
 - **vykonávat** činnosti, které jsou běžnou součástí života tak, aby se riziko šíření infekčního onemocnění minimalizovalo - zejména dodržovat přísné pravidla osobní a kolektivní hygieny;
 - **vyhnout** se v mezích možnosti těsnému osobnímu kontaktu s ostatními osobami; - **oznámít** při veškerých lékařských ošetřeních nebo při přijetí do lůžkových zdravotnických zařízení, že je podroben těmto protiepidemickým opatřením, případně předložit toto rozhodnutí;
 - **řídít** se vnitřním řádem Zařízení pro zajištění cizinců, pobytového střediska a přijímacího střediska v Bělé – Jezové;

Obrázek 2 – Výtah z rozhodnutí OZZ předávaného cizincům.

19 Ustanovení § 83 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

20 Ustanovení § 78 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně veřejného zdraví ve spojení s § 67 odst. 1 téhož zákona.

21 Ustanovení § 62a zákona o ochraně veřejného zdraví.

22 Ustanovení § 65 zákona o ochraně veřejného zdraví.



Po příjmu do zařízení cizinci obdrží rozhodnutí OZZ, kterým jim je od **okamžiku doručení rozhodnutí nařízena řada protiepidemických opatření**; primárně „*podrobení se karanténě s cílem prevence možného přenosu výše uvedeného infekčního onemocnění*“.²³

3.1 Datum vydání rozhodnutí OZZ

Cizinci toto rozhodnutí obdrží zpravidla následující pracovní den po dni příchodu do zařízení, což v případě osob, které přijdou v pátek po pracovní době či o víkendu, znamená prodlevu i několika dnů. Ze získaných poznatků se jeví, že po dobu 1 až 3 dnů jsou cizinci podrobeni karanténním opatřením bez zákonného podkladu.

S ohledem na toto zjištění, **žádám Ředitelství služby cizinecké policie o vyjádření, na základě jakého zákonného podkladu jsou cizinci před vydáním rozhodnutí OZZ drženi v zařízení a podrobování přísným protiepidemickým opatřením.**

3.2 Jazyk rozhodnutí OZZ

Výbor CPT ve svých doporučeních uvádí, že v případě, že se osoby zbavené svobody v souvislosti se zabráněním šíření onemocnění COVID-19 musí podrobit restriktivním opatřením, měla by těmto osobám být poskytnuta úplná informace o tomto opatření, a to **v jazyce, kterému dotčené osoby rozumí**.²⁴ Obdobná obecná povinnost vyplývá i z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v případech, kdy jsou osoby omezeny na svobodě z důvodu zabránění šíření nakažlivé nemoci.²⁵

Rozhodnutí OZZ je vydáváno a předáváno klientům pouze v češtině. Cizincům je pouze ve zkratce ústně vysvětlen obsah rozhodnutí. Z rozhovorů s klienty při návštěvě vyplynulo, že někteří mají pouze útržkové povědomí o obsahu rozhodnutí, někteří vůbec nevědí, co se v něm píše. Konkrétní obsah dokumentu je však zajímavý – někteří si pomáhali použitím internetového překladače, případně s překladem pomáhalo i nezletilé dítě znalé českého jazyka.

Při příchodu cizinců do zařízení jim sice příslušníci SCP předávají poučení v jejich jazyce (či v jiném jazyce, kterému rozumí), ale toto v žádném případě není překladem rozhodnutí OZZ. Poučení obsahuje protiepidemická opatření a jiná pravidla, kterým se musí cizinci podrobit

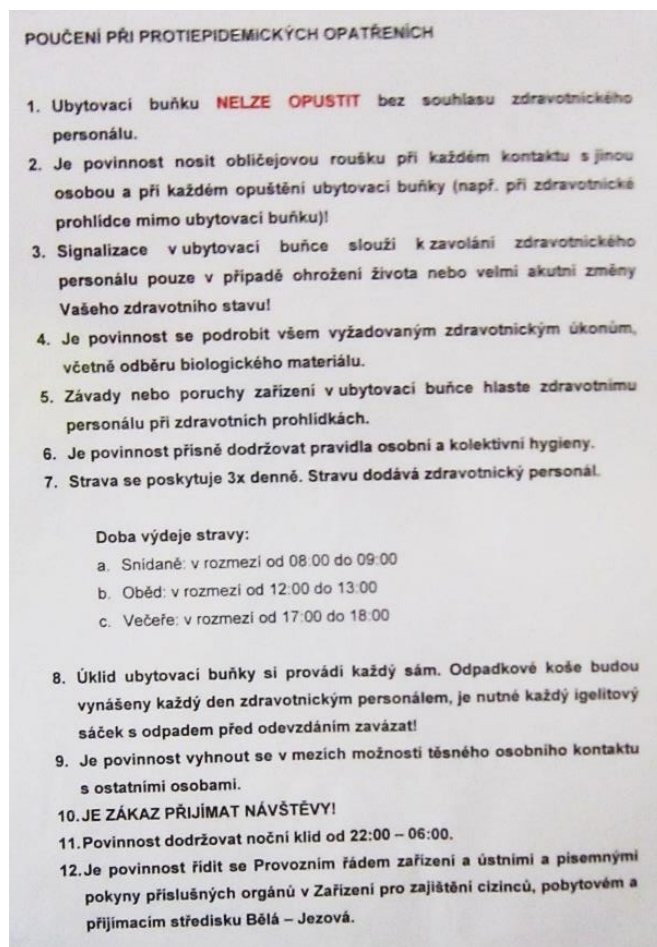
23 Dalšími opatřeními jsou: „*strpět umístění do vyhrazených karanténních prostor a omezení volného pohybu; dodržovat povinnost nosit zdravotnickou obličejovou roušku při každém kontaktu s osobami mimo určenou karanténní ubytovací buňku; podrobit se všem požadovaným zdravotnickým úkonům, včetně odběru biologického materiálu; hlásit zdravotnickému personálu každou podstatnou změnu svého zdravotního stavu; vykonávat činnosti, které jsou běžnou součástí života tak, aby se riziko šíření infekčního onemocnění minimalizovalo – zejména dodržovat přísně pravidla osobní a kolektivní hygieny; vyhnout se v mezích možností těsnému osobnímu kontaktu s ostatními osobami; oznámit při veškerých lékařských ošetřeních nebo při přijetí do lůžkových zdravotnických zařízení, že je podroben těmto protiepidemickým opatřením, případně předložit toto rozhodnutí; řídit se vnitřním řádem Zařízení pro zajištění cizinců, pobytového střediska a přijímacího střediska v Bělé-Jezové*“.

24 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, op. cit., bod 4.

25 Článek 5 odst. 1 písm. e) v souvislosti s odst. 2 sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících, a to ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva – např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *van der Leer proti Nizozemí* ze dne 21. února 1990, stížnost č. 11509/85, odst. 27, a na něj navazující pozdější judikatura.



po dobu pobytu v zařízení. Mimo jiné zde chybí informace o tom, že cizinci obdrží jakékoli rozhodnutí, natožpak informace o jeho obsahu nebo o možných opravných prostředcích proti němu.



Obrázek 3 – Poučení na dveřích buňky v českém jazyce.

Se zavedenou praxí ostře nesouhlasím. Z hlediska efektivity těch uložených opatření OZZ a bezproblémového fungování zařízení je v zájmu všech v zařízení, aby cizinci rozhodnutí doopravdy porozuměli. Přestože jsem si vědoma toho, že úředním jazykem v naší zemi je jazyk český, a proto jsou v něm vydávána tato rozhodnutí, celkově nastavenou situací dochází v tomto případě k porušování základních práv klientů. Mimo jiné je možné analogicky odkázat na závěr ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ze dne 6. listopadu 2006 o realizaci práva na tlumočníka v řízení zahajovaném z moci úřední.²⁶ Přestože se při tomto zasedání zaměřovalo na právo pachatele přestupku, podstata je stejná (přístup k tlumočení při řízeních *ex officio*). „Z uvedeného vyplývá, že příslušný správní orgán

26 Ministerstvo vnitra. Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu. Závěr č. 46 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 6. 11. 2006. Realizace práva na tlumočníka v řízení zahajovaném z moci úřední a náklady na tlumočení. 46/2006 [online], 2006. [cit 2020-15-6]. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>.



je povinen v případech, kdy má být realizováno ústavní právo na pomoc tlumočníka, zajistit tlumočníka sám, a to na vlastní náklady.“²⁷

Současně v kontextu výše zmíněného článku 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má být klientům zajištěn překlad rozhodnutí OZZ, kterým jim je stanovována karanténa a související povinnosti. Nejvhodnější by bylo, kdyby cizincům bylo rozhodnutí přetlumočeno a současně obdrželi i písemný překlad. S ohledem na protiepidemická opatření aplikovaná v zařízení bych respektovala také zajištění překladu jen v písemné formě.

Důsledkem takto nastavené praxe je, že došlo i k nepříjemné situaci, kdy nezletilé dítě překládalo rozhodnutí OZZ svému rodiči. Toto je nevhodné nejen s ohledem na složitost vlastního textu,²⁸ ale také vzhledem k obsahu rozhodnutí, které by dítě mohlo vyděsit. Negativní dopady toho, že dítě překládá svým rodičům, jsou známy ze situací, kdy děti ovládající znakový jazyk překládají svým rodičům se sluchovým postižením při jednání na úřadech či obdobně.²⁹

Je také nutné si uvědomit, že součástí rozhodnutí OZZ je poučení o odvolání hovořící o možnosti proti rozhodnutí podat rozklad ministrovi vnitra do 15 dnů ode dne doručení. S ohledem na takto krátkou lhůtu, která se téměř celá kryje s pobytem v karanténě, je potřeba, aby klienti věděli, že podání opravného prostředku je možné a jakou lhůtu k učinění tohoto úkonu mají.

Opatření pro odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra a Správu uprchlických zařízení:

- 1) Zajišťovat klientům přístup k překladu rozhodnutí OZZ, a to buď přes tlumočníka, nebo formou písemného překladu textu (průběžně).**

3.3 Pojem ohniska nákazy

Jak cituji výše, orgány ochrany veřejného zdraví jsou příslušné rozhodnout o druhu a způsobu provedení protiepidemických opatření v **ohnisku nákazy**.³⁰ Karanténu jako jedno z karanténních opatření zákon definuje jako „oddělení zdravé fyzické osoby, která byla během inkubační doby ve **styku s infekčním onemocněním** nebo **pobývala v ohnisku nákazy** (dále jen „**fyzická osoba podezřelá z nákazy**“), od ostatních fyzických osob a lékařské vyšetřování takové fyzické osoby s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit“.³¹

27 Závěr č. 46 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 6. 11. 2006, *op. cit.*, s. 2.

28 Je otázkou, zda by dítě samo dokázalo plně porozumět a následně adekvátně přeložit některá sdělení nacházející se v rozhodnutí. Například: „*Nemocný člověk vylučuje původce onemocnění (virus) kapénkami, či přímým kontaktem s nosními, či nosohltanovými sekrety infikovaných osob.*“

29 REDLICH, Karel. *CODA - slyšící děti neslyšících rodičů*. 2. opr. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. ISBN 978-808-7153-970, s. 50.

30 Ustanovení § 62a zákona o ochraně veřejného zdraví.

31 Ustanovení § 2 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně veřejného zdraví.



Ohnisko nákazy je pojem, s nímž zákon o ochraně veřejného zdraví pracuje opakovaně. V rozhodnutí OZZ, jímž je stanovena karanténa klientů zařízení, se tento pojem však neobjevuje ani v odůvodnění. Tato rozhodnutí jsou individualizována pouze změnou jména klienta, jinak jsou formulářová, nijak nereflektují okolnosti konkrétních klientů (například jejich cestovatelskou anamnézu):

„V souvislosti s nepříznivým vývojem epidemiologické situace ve výskytu onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 bylo rozhodnuto o opatřeních, které v maximální možné míře eliminuje riziko šíření infekčního onemocnění COVID-19 v systému přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu či zajišťování cizinců, a to vyhlášením karanténních opatření.“³²

Dále se v odůvodnění píše, že se přijímaná osoba stala osobou podezřelou z nákazy dle výše uvedené definice. Chybí však popis toho, jak konkrétní klient dle OZZ přišel během inkubační doby do styku s infekčním onemocněním, či jestli pobýval v nějakém konkrétním ohnisku nákazy.

V rámci své práce jsem měla příležitost vidět i jiné rozhodnutí OZZ, kterým se stanovovala karanténa klientovi v jiném cizineckém zařízení, než bylo vytvořeno přijímací středisko v Bělé-Jezové. V tomto rozhodnutí byly zákonné požadavky nařízení karanténních opatření naplněny, přestože ani v tomto rozhodnutí nebylo jasně uvedeno, ve kterém konkrétním ohnisku nákazy klient daného zařízení pobýval; rozhodující orgán s tímto pojmem pracoval.³³

Rozhodnutí OZZ, která jsou vydávána klientům navštíveného zařízení, jsou dle mého názoru nedostatečně odůvodněna. Je otázkou, zda někteří klienti doopravdy splňovali podmínky stanovené pro fyzické osoby podezřelé z nákazy, aby jim následně mohla být uložena karanténní opatření.

Z dostupných informací se jeví, že osobám byla ukládána karanténa bez ohledu na to, kde se předtím nacházely. Nesouhlasím s tím, že by pobyt kdekoli v České republice byl dostatečným důvodem pro uložení karantény, protože v takovém případě by museli být v karanténě všichni obyvatelé České republiky. S takovými opatřeními u nově příchozích osob jsem se nesešla v žádných jiných zařízeních, které ze svého mandátu navštěvuji.

Opatření pro odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra:

- 2) Neukládat protiepidemická opatření v případech, kdy proto nejsou splněny zákonné požadavky (průběžně).**
- 3) Individualizovat rozhodnutí o uložení karanténních opatření (průběžně).**

32 Citace prvního odstavce odůvodnění rozhodnutí OZZ o uložení karanténních opatření klientům zařízení.

33 „Výsledky epidemiologického šetření provedeného dne 7. 3. 2020 bylo pracovníky Ministerstva vnitra, odboru zdravotnického zabezpečení, oddělením ochrany veřejného zdraví, prokázáno, že účastník řízení pobýval od 25. 2. 2020 do 6. 3. 2020 v potenciálním ohnisku nákazy infekčního onemocnění Covid-19.“ Citace prvního odstavce odůvodnění rozhodnutí OZZ ze dne 13. března 2020, č. j. MV-41854-14/OZZ-2020.



4. Příjem do zařízení

Když přijede klient do zařízení, tak si ho nejprve při vstupu do areálu převezmou příslušníci SCP. V přízemí budovy A poté s klientem provedou administrativní vstupní úkony jako identifikaci osoby a předání výše zmiňovaného poučení (viz obrázek 3). Toto, jak již bylo napsáno, obdrží v jazykové mutaci, které rozumí; v českém jazyce je pak připevněno na dveřích ubytovacích buněk.

Policisté informují OZZ o příchodu klienta, aby mu následně bylo vydáno rozhodnutí stanovující karanténu. Žadatelům o udělení mezinárodní ochrany se při příjmu neodebírají mobilní telefony ani notebooky; zajištění cizinci si tyto věci ponechat nemohou. Po ukončení příjmu klienta policisty přechází klient ke vstupní zdravotní prohlídce.

4.1 Vstupní zdravotní prohlídka

Personál ZZMV provede epidemiologickou – cestovatelskou anamnézu, změří cizinci teplotu a provede odběr krve za účelem imunologického rychlotestu na zjištění onemocnění COVID-19. Tomuto testu se musí klienti podrobit také 13. či 14. den karantény. Odběr probíhá tím způsobem, že klienti vloží ruku do otvoru v ochranném igelitu u místnosti, v níž je připraven personál ZZMV.



Obrázek 4 – Prostor určený k odběru vzorků krve.

Dle tvrzení vedení měl jeden z klientů strach z krve, proto byl odvezen mimo zařízení za účelem provedení takzvaného PCR testu, při němž dochází k odběru biologického materiálu výtěrem z nosu a krku. Oceňuji, že klient nebyl v tomto případě nucen do odběru krve. Na druhou stranu mi však není jasné, proč po obdržení negativního výsledku na onemocnění COVID-19 pokračovala karanténa tohoto klienta, když ani nevykazoval jakékoli symptomy. **Žádám tedy odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra o vysvětlení, proč v tomto případě nebyl negativní výsledek PCR testu spolu s absencí symptomů dostatečný pro ukončení karantény.**

Po ukončení této části příjmu je klientovi předán hygienický balíček, balíček s aktivitami a dochází k vlastnímu ubytování klienta. Do 72 hodin od přijetí do karantény cizinci



podstupují i rentgen hrudníku. Ze systematické návštěvy jiného cizineckého zařízení vyplynulo, že u klientky A došlo v zařízení Bělá-Jezová při příjmu k rentgenu hrudníku, přestože tato žena byla ve 24. týdnu těhotenství. **Žádám Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra o vyjádření, proč je rentgenové vyšetření hrudníku prováděno i u gravidních cizinek.**

Ostatní vyšetření, která jsou běžně v cizineckých zařízení prováděna, jsou odložena až po převezení do dalšího zařízení po uplynutí karantény.



Bezpečí

5. Personál

5.1 Osobní ochranné pomůcky

Výbor CPT uvádí, že by v době pandemie mělo být k dispozici „více zaměstnanců a měla by jim být poskytnuta veškerá profesionální podpora, ochrana zdraví a bezpečnosti a nezbytná průprava na to, aby mohli pokračovat v plnění svých úkolů v místech, kde jsou osoby zbavené svobody“.³⁴

Personál vstupující do ubytovacího prostoru musí používat množství ochranných pomůcek (igelitové návleky na boty, ochranný oblek s kapucí, dvoje rukavice, respirátor a ochranný štít). Výjimka je stanovena pouze pro personál ZZMV, když se vydává jídlo a nedochází k jiným úkonům s cizinci (jako měření teploty). V takovém případě se nemusí obléct do ochranného obleku, ale používají pouze igelitový plášť spolu s běžným pracovním oděvem.

5.2 Příslušníci SCP

Materiální podmínky v zařízeních pro zajištění cizinců mají odpovídat právní situaci osob, které jsou v zařízení umístěny. Je zapotřebí se co nejvíce vyhnout prvkům vězeňského prostředí.³⁵ Přestože zařízení ubytovává jak zajištěné osoby, tak také i žadatele o udělení mezinárodní ochrany, SUZ toto zařízení označuje za přijímací středisko se zvláštním režimem. Jak v zařízeních pro zajištění cizinců (s výjimkou části s přísným režimem), tak i v přijímacích střediscích však policie zajišťuje pouze vnější ostrahu.³⁶

V navštíveném zařízení však policie působí ve vnitřních prostorech zařízení, kde běžně v cizineckých zařízeních působí bezpečnostní agentura. Příslušníci SCP při doprovázení personálu ZZMV navíc viditelně nosí černé obušky, které s ohledem na svoji barvu silně kontrastují s bílým ochranným oblekem a žlutou reflexní vestou.

34 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, *op. cit.*, bod 3.

35 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Informační přehled (factsheet). Imigrační detence*, CPT/Inf(2017)3 [online], 2017, s. 4. [cit 2020-15-6]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16808ef5e2>.

United Nations Human Rights – Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR). *In Search of Dignity: Report on the human rights of migrants at Europe's borders*. [online]. Geneve. © United Nations 2017. [cit 2020-31-3], s. 27. Dostupné na: https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Migration/InSearchofDignity-OHCHR_Report_HR_Migrants_at_Europes_Borders.pdf.

36 Ustanovení § 79 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a § 163 odst. 2 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.



Toto zajištění bezpečnosti je v rozporu s právními předpisy, protože policie má zajišťovat pouze vnější ostrahu, nikoliv vnitřní. Je potřeba si uvědomit, že žadatelé o mezinárodní ochranu mohou mít traumatické zážitky ze své země původu nebo z doby po jejím opuštění. Již samotný pobyt v karanténním zařízení je stresující a přítomnost policistů s obušky situaci nezklidňuje. Klienti nesmí být vnímáni jako vězni, a nesmí s nimi ani tak být zacházeno. Považuji za nepřiměřené, aby policisté byli v přijímacím středisku viditelně vybaveni obuškami.

Vlastní přítomnost policistů s obuškami v zařízení je o to závažnější, když si uvědomíme, že se v zařízení nacházejí rodiny s dětmi. Děti jsou zranitelnou skupinou a je nutné mít jejich potřeby vždy na mysli.³⁷ Denní kontakt s represivní složkou státu je pro děti stresujícím faktorem.

Opatření pro odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra:

- 4) **Zajistit, aby příslušníci SCP nezajišťovali vnitřní ostrahu v zařízení (bezodkladně).**

Opatření pro Ředitelství služby cizinecké policie:

- 5) **Nevybavovat příslušníky SCP rutinně obuškami při běžném kontaktu s klienty zařízení (průběžně).**

6. Prostředí zařízení

K ubytování klientů jsou určeny dvě budovy. V budově A mají bydlet primárně žadatelé o mezinárodní ochranu, v budově B primárně zajištění cizinci. Budovy mají obdobné stavebně-technické rozložení. Uprostřed budovy je schodiště a po jeho obou stranách jsou ubytovací prostory. Schodiště je od zbytku patra odděleno zamřížovanými dveřmi s igelitem, což má umožnit jednoduchou izolaci klientů v případě propuknutí nákazy. Zamřížované dveře klienti nemohou otevřít, takže jsou uzamčeni na svém patře.



Obrázky 5 a 6 – Chodba sektoru a zamřížované dveře, které ji zakončují na druhé straně.

37 Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *A. B. a další proti Francii* ze dne 12. července 2016, stížnost č. 11593/12, § 110.



V každé polovině patra je několik ubytovacích buněk. Jednotlivé ubytovací buňky se skládají ze dvou pokojů a společné kuchyňky, toalety a koupelny. Personál se v prostorech ubytovacích pater běžně nevyskytuje, klienti jsou tam sami. Kontaktovat personál mohou pouze prostřednictvím signalizačního zařízení. V každém sektoru je jedna kamera nad oknem, která snímá celou chodbu až k zamřížovaným dveřím.

6.1 Signalizační zařízení

Pokud v ubytovacích prostorách cizineckých zařízení není personál neustále přítomen, je nutné, aby zde byla instalována zařízení k jeho přivolání.³⁸ Tento standard je v zařízení formálně naplněn, protože každá ubytovací buňka má u vchodu signalizační tlačítko. Při jeho stisknutí se ozve zvukový alarm a současně se nad dveřmi buňky na společné chodbě rozsvítí červené světlo. Chodba je snímána kamerou, která je nainstalována nad oknem. Výstupy z kamer na chodbách má za úkol sledovat bezpečnostní agentura a následně hlásit spuštění alarmu personálu ZZMV. Ten potom má za úkol tuto informaci předat příslušníkům SCP, aby zajistili doprovod při vstupu k ubytovacím prostorům. K tomu dochází samozřejmě až poté, co si personál obou subjektů obleče veškeré potřebné ochranné pomůcky.



Obrázek 7 – Kamera snímající prostor chodby sektoru.

Již z uvedeného popisu je zjevné, že tato informační poslušnost způsobuje zdržení v reakční době. Avšak i praktické zkušenosti pracovníků Kanceláře při návštěvě napovídají, že systém patrně nefunguje tak efektivně, jak by měl. Přestože personál zařízení věděl o tom, že pracovníci Kanceláře budou signalizační zařízení používat k upozornění svého odchodu ze sektoru, došlo k velké časové prodlevě, než na tento požadavek bylo

38 Informační přehled (factsheet): Imigrační detence, *op. cit.*, s. 4.



zareagováno. Jedna z pracovníků čekala nejméně 35 minut, přičemž signalizační zařízení použila celkem třikrát. Na fungování signalizačního systému si stěžovali i někteří členové personálu.

Toto považuji za znepokojující. Pokud se ani dopředu očekávanému použití signalizace pracovníci Kanceláře nedostane reakce ze strany personálu zařízení, je otázkou, jaká by byla reakce v případě, když by se klienti potřebovali dovolat pomoci, a to ať už ze zdravotního, či jiného bezpečnostního důvodu. Krizové situace vyžadují rychlou reakci ze strany personálu. Vzhledem k tomu, že se musí navíc personál oblékat do osobních ochranných pomůcek, je potřeba, aby se k nim informace o potřebě klientů dostala prakticky okamžitě. Pouze takto bude zdržení pomoci sníženo na nejnutnější minimum.

Opatření pro Správu uprchlických zařízení, Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra a Ředitelství služby cizinecké policie:

- 6) **Ve spolupráci zajistit efektivní fungování signalizačního systému a snížit reakční dobu personálu na co nejkratší dobu (bezodkladně).**

6.2 Ubytování

Do jednotlivých ubytovacích buněk jsou ubytováni klienti přijatí do zařízení v maximálním intervalu dvou po sobě jdoucích dnů, a to za účelem prevence vzájemné nákazy mezi klienty odcházejícími a nově přijatými. To má za důsledek, že někteří klienti jsou po dobu karantény v ubytovací buňce úplně sami. Tento systém však také nebere v potaz, že by zvláštní péče měla být dána při ubytování samostatných žen, které by měly být ubytovány odděleně od mužů.³⁹

V době systematické návštěvy byla jedna samostatná žena v ubytovací buňce sama, avšak ve zbývajících dvou ubytovacích buňkách v rámci stejné části chodby bylo pět samostatných mužů. Přestože bydleli odděleně, nebylo fakticky nijak zabráněno tomu, aby se muži dostali do ubytovací buňky klientky. Klienti jsou na patře sami bez personálu a jedinou možností jeho přivolání je signalizační zařízení. Musím proto konstatovat, že ochrana samostatných žen nebyla v době návštěvy zařízení dostatečně zajištěna.

Pro porovnání je možné zmínit, že Přijímací a pobytové středisko v Zastávce u Brna má pro samostatné ženy a rodiny s dětmi vytvořeny chráněné zóny, do nichž je možno vstoupit pouze se speciálním čipem. Přestože chápu, že zde s ohledem na časovou urgenci vzniku zařízení nebyly takovéto úpravy možné, je třeba, aby bezpečnost samostatných žen a rodin s dětmi byla i přesto zajištěna.

Opatření pro Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra a Správu uprchlických zařízení:

- 7) **Ve spolupráci zajistit bezpečí samostatných žen odděleným ubytováním (bezodkladně).**

³⁹ Článek 11 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu. Obdobně v: Informační přehled (factsheet): Imigrační detence, *op. cit.*, s. 4.



Režim žadatelů o udělení mezinárodní ochrany

V běžném režimu personál ZZMV zajišťuje pouze zdravotní potřeby cizinců, přičemž SUZ zajišťuje prakticky vše ostatní – stravu, ubytování, přístup k právní pomoci, psychologovi, tlumočnickům atd. Nicméně mimořádná opatření OZZ rozdělila jednotlivé úkoly mezi SUZ, ZZMV a ŘSCP odlišně, takže SUZ nemohla přicházet do osobního kontaktu s cizinci a starat se o ně přímo. Toto nastavení má vliv i na odpovědnost jednotlivých subjektů za zacházení s osobami omezenými na svobodě v zařízení.

V následujících podkapitolách se věnuji režimu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. S ohledem na to, že klienti jsou v péči personálu ZZMV, tak rovněž i opatření jsou směřována tomuto subjektu. Nicméně jsem si vědoma toho, že nastavený režim v zařízení výrazně více zatěžuje ZZMV. Jeho personál má větší množství úkolů než normálně, a není na výkon těchto úkolů zvyklý ani připravený, než je tomu u personálu SUZ, pro nějž se jedná o běžnou denní aktivitu.

Opatření v této kapitole jsou převážně pro Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra, nicméně předpokládám, že k jejich splnění bude potřeba spolupráce Správy uprchlických zařízení za současného upravení pravidel ze strany odboru zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra.

Opatření pro odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra:

- 8) **Zvážit změnu rozdělení kompetencí mezi subjekty zařízení a napomoci naplnění jednotlivých opatření směřovaných vůči nim (bezodkladně).**

7. Smysluplný lidský kontakt

Osobám, které jsou umístěny do izolace nebo karantény, musí být poskytnut každodenní smysluplný lidský kontakt.⁴⁰ V opačném případě se podmínky takovéto detence mohou blížit režimu *de facto* „samotky“, tedy samostatného, izolovaného umístění osob, které má negativní vliv na jejich psychické zdraví.⁴¹ Smysluplným lidským kontaktem se rozumí takové množství a kvalita sociálních interakcí a psychologické stimulace, které lidské bytosti potřebují k zachování jejich mentálního zdraví a osobní pohody (*wellbeing*). Kontakt musí být více než letmá nebo náhodná interakce, jako je například donesení jídla, léků apod.⁴²

40 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, *op. cit.*, bod 8.

41 United Nations. General Assembly. Human Rights Council. *Report of the Special Rapporteur on the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health*, A/HRC/38/36 [online], 2018, odst. 46 [cit 2020-15-6]. Dostupné z: <https://undocs.org/A/HRC/38/36>.

42 Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE). Office of Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR). & Penal Reform International. *Guidance Document on the Nelson Mandela Rules. Implementing the United*



Klienti mají v zařízení kontakt pouze s těmi, s nimiž sdílí ubytovací buňku. V některých případech však v těchto buňkách pobývají sami (popsáno viz výše). S personálem přicházejí do kontaktu pouze třikrát denně, když se vydává jídlo a případně současně kontroluje tělesná teplota (toto pouze ráno a večer). Personál se snaží svůj pobyt přímo v budovách zařízení limitovat na minimum, tedy i kontakt s cizinci je minimální. Cizinci uváděli, že jsou jen dotazováni, zda je všechno v pořádku, přičemž po kladné odpovědi personál zpravidla hned odejde. V případě, že je osoba na buňce ubytována sama, denně má pouze tři krátké kontakty s lidmi, které je možné počítat v řádu jednotek minut. Některým klientům zjevně možnost hovořit s jinými lidmi chyběla s ohledem na to, jak komunikovali se zaměstnankyněmi Kanceláře.

Tento stav považuji za nevyhovující. Přestože si uvědomuji obavy personálu o vlastní zdraví, je nutno si uvědomit, že jim jsou poskytnuty veškeré ochranné pomůcky, jejichž správné užívání by je mělo dostatečně ochránit před potenciální nákazou. S použitím tolika druhů osobních ochranných pomůcek jsem se setkala v rámci série návštěv různých typů zařízení v době pandemie pouze v psychiatrické nemocnici na oddělení, kde byly umístěny osoby přímo pozitivní na onemocnění COVID-19.

Opatření pro Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra:

- 9) **Zajišťovat klientům každodenní smysluplný lidský kontakt (průběžně).**

8. Pobyt na čerstvém vzduchu

Dle Výboru CPT je legitimní a odůvodněné pozastavit některé nezbytné aktivity, avšak základní práva osob zbavených svobody musí být i během pandemie plně respektována. V tomto ohledu zdůrazňuje mimo jiné i právo denního přístupu na čerstvý vzduch, a to v minimální délce jedné hodiny.⁴³

Cizinci mají z vnitřní strany vstupních dveří do buňky napsáno, že mají zakázáno opouštět své buňky. Tato informace se nachází i v poučení, které obdrží klient při příjmu (viz obrázek 3). Na chodbu sektoru však i tak chodí, a to za kvalitnějším telefonním či wifi signálem. V případě, že by chtěli použít telefonní automat, který se nachází na konci chodby u zamřížovaných dveří, také by museli vyjít na chodbu. Tyto dveře jsou stále zamčeny, takže cizinci nemohou opustit svůj sektor, natož jít ven z budovy na čerstvý vzduch.

Nations Revised Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners, [online], 2018. ISBN 978-83-66089-14-3, s. 106 [cit 2020-15-6]. Dostupné z: https://www.osce.org/files/f/documents/7/b/389912_0.pdf.

43 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, *op. cit.*, bod 7.



Obrázek 8 – Zákazová tabulka na dveřích buňky

Klienti tedy nemají zajištěnu možnost vycházek. Jediný přístup k čerstvému vzduchu, který mají, je dosažitelný pomocí otevření oken či dveří na balkon. Tato okna, respektive dveře, je možné otevřít přibližně na 15 centimetrů kvůli nainstalovaným bezpečnostním zarážkám. Cizinci uváděli, že někdy využívají toho, že otevírají dveře do chodby sektoru za účelem lepší cirkulace vzduchu.



Obrázky 9 a 10 – Zarážky v okně a v balkonových dveřích

Jsem znepokojena tím, že cizinci zde nemohou požívat svého práva na denní přístup na čerstvý vzduch. V bezprostředním okolí obou budov je velký volný prostor, v němž lze zajistit udržování dostatečné vzdálenosti mezi klienty. Jsem přesvědčena, že takové prostorové podmínky umožňují pobyt osob na čerstvém vzduchu za současného dodržení hygienických opatření.



Obrázky 11 a 12 – Prostranství okolo budov zařízení

Současně jsem také nespokojena s tím, že okna v zařízení není možné otevřít volně kvůli nainstalovaným bezpečnostním zarážkám. Tyto kritizovala tehdejší veřejná ochránkyně práv již v roce 2016;⁴⁴ s její kritikou se ztotožňuji. V roce 2016 byla ze strany zařízení jako důvod pro použití zarážek sdělena obava o bezpečnost malých dětí. Ani v běžné populaci rodiče nepřistupují k takovému opatření k ochraně svých dětí, protože té je možné dosáhnout jinými prostředky (dětské pojistky do oken, bezpečnostní řetízky ad.).

Opatření pro Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra:

- 10) Zajišťovat každodenní přístup klientů na čerstvý vzduch po dobu minimálně jedné hodiny (průběžně).

Opatření pro Správu uprchlických zařízení:

- 11) Odstranit bezpečnostní zarážky u oken a balkonových dveří (do 1 měsíce).

9. Přístup k právní pomoci a informacím

Přístup k právní pomoci je jedním ze základních práv osob zbavených osobní svobody.⁴⁵ Jedná se o záruku proti špatnému zacházení, která musí být plně respektována vždy a za všech okolností.⁴⁶ Cizinci by měli být informováni o svých právech a postupech, které se na ně vztahují, a to v jim srozumitelném jazyce a bez průtahů.⁴⁷

Do zařízení v Bělé-Jezové po určitou dobu nejezdili žádní zástupci neziskové organizace, která tam běžně právní poradenství poskytuje. Vedoucí zařízení však uvedla, že pokud by některý z cizinců projevil zájem o právní pomoc, umožnili by vstup právníka či právníčky

44 Zpráva ze systematické návštěvy Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, sp. zn. 33/2016/NZ, s. 9-10. Dostupné na: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/5244>.

45 Informační přehled (factsheet): Imigrační detence, CPT/Inf(2017)3, op. cit., s. 2.

46 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, op. cit., bod 9.

47 Informační přehled (factsheet): Imigrační detence, CPT/Inf(2017)3, op. cit., s. 3. Obdobně také: World Health Organization. *Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19)*, WHO/2019-nCoV/IHR_Quarantine/2020.2 [online], 2020, s. 2 [cit 2020-15-6]. Dostupné z: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331497/WHO-2019-nCoV-IHR_Quarantine-2020.2-eng.pdf.



do zařízení. Nicméně na chodbách ani v ubytovacích buňkách nebyly v době návštěvy vyvěšeny žádné kontakty na právníky či jinou právní pomoc, ambasády či veřejného ochránce práv.

Přestože žadatelé o mezinárodní ochranu mají možnost připojení na internet a mohou si informace dohledat, bylo by vhodné, aby jim bylo jasné sděleno, že by i v době pobytu v karanténě mohli o právní pomoc požádat. Není namístě si myslet, že když klientům neběží lhůty v azylovém řízení, tak nepotřebují pomoc právníka. Například i proti samotnému rozhodnutí OZZ je možné podat rozklad do 15 dnů ode dne doručení, což je lhůta, která se klientům nestaví, když tráví 14 dnů v karanténě.

Někteří cizinci zmínili, že netuší, co s nimi bude dál po skončení karantény. Jiní, i když uvedli, že mají po 14 dnech odjet do Zastávky u Brna, nevěděli, kde to je, co to pro ně znamená, proč tam pojedou či jaké budou další úkony. Do Zastávky u Brna klienty po ukončení pobytu v zařízení přepravuje SUZ, přičemž před vlastní cestou a v jejím průběhu doprovázející personál klientům vysvětluje, jaké budou následující kroky v jejich situaci. Jsem názoru, že k předání informací dochází příliš pozdě, protože cizinci takto žijí 14 dnů v nejistotě a relativní nevědomosti.

Opatření pro Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra:

12) Proaktivně nabízet možnost právní pomoci (průběžně).

13) Poskytovat klientům informace v celém průběhu karantény (průběžně).

10. Psychologická péče

Dle Výboru CPT by se osobám zbaveným svobody též mělo v této době dostat zvýšené psychologické podpory.⁴⁸ Světová zdravotnická organizace doporučila, aby osobám v karanténě byla dostupná psychosociální podpora.⁴⁹ Obdobně se vyjadřuje i Podvýbor pro prevenci mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání Výboru proti mučení (dále také jen „SPT“).⁵⁰

Obdobně jako v otázce právní pomoci vedoucí zařízení uvedla, že by v případě potřeby bylo možné péči psychologa zajistit, ale taková potřeba ke dni návštěvy nenastala. Z poznatků, které jsou mi známy z jiné systematické návštěvy, byla později v zařízení jedna klientka, jež o psychologickou péči požádala, a tato jí byla následně i zajištěna.

48 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, *op. cit.*, bod 6.

49 Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19), WHO/2019-nCoV/IHR_Quarantine/2020.2, *op. cit.*, s. 2.

50 United Nations. Optional Protocol to the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. *Advice of the Subcommittee to States parties and national preventive mechanisms relating to the coronavirus disease (COVID-19) pandemic*, CAT/OP/10 [online], 2020, s. 4 bod 10 písm. g) [cit 2020-15-6]. Dostupné z: <https://undocs.org/CAT/OP/10>.



Z rozhovorů s klienty na místě vyplynulo, že u některých je zájem o psychologa či jinou osobu, se kterou by si mohli pohovořit, avšak tento zájem neprojevili personálu. Není možné říct, že by se osobám dostávalo zvýšené či případně preventivní psychologické podpory. Klient je fakticky závislý na informacích, které od příslušníků SCP obdrží při příchodu. Informace o možnosti požádat o psychologa není v poučení, které při příchodu do zařízení klienti dostávají a ani není nikde v zařízení písemně vyvěšena.

Jsem si vědoma složitosti situace, kdy zařízení musí dodržovat hygienická a epidemiologická opatření, přičemž současně musí zajišťovat ostatní záležitosti týkající se chodu zařízení. Avšak při pobytu v karanténě, který je u některých lidí současně spojen se samotou, je důležité mít na mysli i jejich psychické zdraví. Omezení osobní svobody má negativní účinky na psychické zdraví i za běžného stavu.⁵¹ V současnosti jde o ještě stresovější situaci, protože klienti mohou mít současně strach o své blízké v zahraničí. Věřím tomu, že při dostatečné informovanosti by více klientů projevilo zájem o pohovor s psychologem.

Opatření pro Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra:

14) Proaktivně nabízet možnost hovořit s psychologem (průběžně).

11. Kontakt s vnějším světem

Aplikace jakýchkoli omezení kontaktu s vnějším světem by měla být kompenzována. Zařízení by měla rozšířit možnost využít alternativní prostředky komunikace, aby klienti mohli i nadále udržovat vztahy se svými blízkými.⁵² Je nutné si uvědomit, že právě v době pandemie je kontakt osob omezených na svobodě s jejich blízkými více než důležitý. Nevědomost o tom, jak se blízkým daří, zda jsou zdraví a v pořádku, může být velice stresující.

Návštěvy byly obecně ve všech zařízení SUZ zakázány. V navštíveném zařízení je přístup k telefonu zachován v běžném režimu. Cizinci dostávají telefonní kartu, kterou mohou použít k volání přes sdílené telefonní automaty na chodbách. Žadatelé o udělení mezinárodní ochrany však tohoto nevyužívali, protože měli k dispozici vlastní mobilní telefony a případně jiné elektronické přístroje.

V celém zařízení je přístupné bezdrátové připojení na internet. Z rozhovorů však vyplynulo, že kvalita signálu v okrajových ubytovacích buňkách je slabá, a klienti tak otevírají dveře na společnou chodbu, případně do ní přímo vstupují. V případě, že by nějaký klient neměl vlastní přístroj k připojení na internet, zařízení zajistilo několik tabletů k vypůjčení, případně MP3 přehrávačů s nahranou hudbou. **Cením si této proaktivní iniciativy.**

51 Report of the Special Rapporteur on the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health, A/HRC/38/36, *op. cit.*, bod 46.

52 Seznam principů týkajících se zacházení s osobami zbavenými svobody v kontextu pandemie onemocnění způsobeného koronavirem (COVID-19), CPT/Inf(2020)13, *op. cit.*, bod 7.



Kromě rozhodnutí OZZ žádní klienti neuváděli, že by dostali nějakou korespondenci, avšak vedoucí zařízení uvedla, že by ji obdrželi v běžném režimu.

12. Aktivity

Karanténní zařízení by měla mimo jiné zajišťovat škálu různých smysluplných aktivit.⁵³ Je však logické, že některé aktivity musí být pozastaveny. Zařízení by se opět mělo snažit toto kompenzovat.

Všechny televizní a volnočasové místnosti byly zavřeny a žádné aktivity neprobíhaly. Klienti při příjmu dostávají balíček obsahující různé předměty – omalovánky, pastelky, papíry, sudoku, případně cizojazyčné noviny a knihy. Dětem jsou připravovány odlišné balíčky. Většina cizinců však spíše jen cvičila na pokojích, nebo využívala internetového připojení, které jim mimo jiné umožňovalo sledovat filmy a obdobně. Podporuji zařízení v další iniciativě vedené v tomto směru a v hledání dalších cest, jak kompenzovat zrušení běžně nabízených aktivit.



Obrázek 13 – Připravené balíčky s aktivitami pro klienty

13. Soukromí

Právo na soukromí je základním lidským právem vyplývajícím z mnoha mezinárodních úmluv a v českém prostředí také z Listiny základních práv a svobod.⁵⁴ V zařízení ubytování cizinci musí mít zajištěno soukromí při hygieně. Klienti sdílejí vždy v rámci jedné ubytovací buňky jednu koupelnu se sprchovým koutem a jednu toaletu. Při šetření bylo zjištěno, že dveře alespoň jedné z toalet v prvním patře budovy A nebylo možné zevnitř zamknout. Tímto však není zajištěno soukromí osob používajících toaletu. Navíc s ohledem na způsob ubytování nových klientů v tomto zařízení se stává, že ubytovací buňku sdílí osoby různého pohlaví,

53 Advice of the Subcommittee to States parties and national preventive mechanisms relating to the coronavirus disease (COVID-19) pandemic, CAT/OP/10, *op. cit.*, s. 4.

54 Článek 7 usnesení České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky.



aniž by mezi nimi byl rodinný vztah. Považuji za velmi nevhodné, že není možné dveře toalety zevnitř zamykat.

Opatření pro *Správu uprchlických zařízení*:

- 15) Zajistit možnost vnitřního zamykání na toaletách (bezodkladně).**



Režim zajištěných cizinců

V den systematické návštěvy nebyl v zařízení žádný zajištěný cizinec. Přestože na místě nebylo možné provést rozhovory se zajištěnými cizinci, obdržela jsem dostatek informací o jejich režimu z rozhovoru s vedoucími pracovníky.

Z informací obdržených na místě byli v zařízení ode dne 1. dubna 2020 umístěni 3 zajištění cizinci. Tento počet však nekoreluje s údaji, které jsou mně posílány policií podle zákona o pobytu cizinců.⁵⁵ Považuji za důležité vědět, jak dlouho osoby v zařízení pobývaly. Podmínky v zařízení se totiž vždy posuzují i s ohledem na délku pobytu. **Žádám tedy Správu uprchlických zařízení o seznam všech zajištěných cizinců, kteří v období mezi 1. dubnem 2020 a dnem doručení této zprávy byli umístěni v zařízení, a to včetně dat příchodu a odchodu.**

Jak jsem již uvedla výše, pro zajištěné cizince je vyhrazena budova B, která je dispozičně velice podobná budově A, kde jsou ubytováni žadatelé o udělení mezinárodní ochrany. Ve většině otázek je tedy režim zajištěných cizinců obdobný, **proto se i na ně vztahují opatření uvedená v předcházející kapitole.** Jsou zde však některé zásadní rozdíly, které ještě více zasahují do práv těchto klientů.

14. Přístup na internet

14.1 Kontakt s vnějším světem

Stejně jako žadatelé o udělení mezinárodní ochrany, tak i zajištění cizinci nemohou přijímat návštěvy. Toto opatření však zajištěným nebylo nijak kompenzováno. Vzhledem k jinému režimu pobytu v zařízení nemohou tito klienti mít u sebe elektronické komunikační zařízení. V komunikaci se svými blízkými jsou tedy odkázáni pouze na telefonní kartu. Telefonáty do zahraničí jsou však přes tyto telefonní karty drahé a často ani blízcí v zahraničí nemají dostatek financí, aby mohli klientům volat.

Přístup na internet nemají žádný. Dle vyjádření vedoucí zařízení jim není možné zprostředkovat přístup na wifi, protože prý touto formou připojení na internet není možné omezit stránky, na které by klienti měli přístup. Přestože tedy byly pro tyto klienty zajištěny tablety, nebylo možné jim je dát k dispozici.

Jsem nicméně přesvědčena, že omezení přístupu na některé webové stránky či naopak povolení vstupu pouze na některé stránky je možné vytvořit s každým běžným wifi routerem.⁵⁶ Filtrování síťového provozu je dnes již běžnou součástí síťových prvků. Vzhledem k tomu, že zařízení k tomuto nastavení nepřistoupilo, nejenže nekompenzovalo

55 Ustanovení § 178d odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

56 PŘIBYL, Tomáš. *Filtrování webu*. SystemOnline.cz. [online]. [cit. 2020-20-6] Dostupné z: <https://www.systemonline.cz/it-security/filtrovani-webu.htm>.



opatření, kterým klienti byli podrobeni, ale navíc jejich situaci v otázce kontaktu s vnějším světem ještě více zpřísnilo.⁵⁷ Například ve věznicích byla absence návštěv vyrovnána umožněním videorozhovorů přes internet.

14.2 Aktivita

S absencí internetového připojení souvisí také problematika aktivit, které jsou zajištěným cizincům dostupné. Televizní místnosti jsou znepřístupněny, klienti nemohou na internet a nemají ani žádné elektronické zařízení, na němž by mohli sledovat televizi či filmy apod. Zařízení pro zajištěné cizince má připraveny pouze MP3 přehrávače s nahranou hudbou. Tyto však dle vedení nikdo nevyužil.

14.3 Přístup k informacím

Přestože je vidět snaha zařízení kompenzovat nastavená omezení alespoň nějakým způsobem, pobyt zajištěných cizinců v zařízení je velice prázdný a s ohledem na malý počet zde umístěných cizinců i velmi osamělý. Je nutné si uvědomit, že přístup na internet zprostředkovává informace o dění ve světě. Zajištění cizinci k těmto informacím neměli přístup, nevěděli, jak se vyvíjí zdravotní situace v jejich zemích či jak se mají jejich blízcí.

14.4 Orientace v čase

Je namístě také upozornit, že pokud zajištění cizinci nemají náramkové hodinky, tak nemají žádný způsob, jak se orientovat v čase v průběhu dne. Nástěnné hodiny v ubytovacích buňkách nebyly, takže jedinou informací ohledně času, kromě slunečního světla, je příchod personálu se stravou. Toto je velice dezorientační a jeví se velmi stresující trávit v takovém režimu 24 hodin denně po dobu 14 dnů. V případě, že by klienti měli přístup k internetu, tak by tento problém nemohl nastat.

Opatření pro Správu uprchlických zařízení:

16) Zajistit přístup zajištěných cizinců k internetu (bezodkladně).

57 Klienti v zařízeních pro zajištění cizinců mají přístup na internet zajištěn, byť v omezené formě.



Přehled opatření k nápravě

Opatření určená Správě uprchlických zařízení Ministerstva vnitra České republiky

Bezodkladně	• Ve spolupráci zajistit efektivní fungování signalizačního systému a snížit reakční dobu personálu na co nejkratší dobu (opatření č. 6). • Ve spolupráci zajistit bezpečí samostatných žen odděleným ubytováním (opatření č. 7). • Zajistit možnost vnitřního zamykání na toaletách (opatření č. 15). • Zajistit přístup zajištěných cizinců k internetu (opatření č. 16).
Do 1 měsíce	• Odstranit bezpečnostní zarážky u oken a balkonových dveří (opatření č. 11).
Průběžně	• Zajišťovat klientům přístup k překladu rozhodnutí OZZ, a to buď přes tlumočníka, nebo formou písemného překladu textu (opatření č. 1).

Opatření určená Zdravotnickému zařízení Ministerstva vnitra České republiky

Bezodkladně	• Ve spolupráci zajistit efektivní fungování signalizačního systému a snížit reakční dobu personálu na co nejkratší dobu (opatření č. 6). • Ve spolupráci zajistit bezpečí samostatných žen odděleným ubytováním (opatření č. 7).
Průběžně	• Zajišťovat klientům každodenní smysluplný lidský kontakt (opatření č. 9). • Zajišťovat každodenní přístup klientů na čerstvý vzduch po dobu minimálně jedné hodiny (opatření č. 10). • Proaktivně nabízet možnost právní pomoci (opatření č. 12). • Poskytovat klientům informace v celém průběhu karantény (opatření č. 13). • Proaktivně nabízet možnost hovořit s psychologem (opatření č. 14).

Opatření určená Ředitelství služby cizinecké policie

Bezodkladně	• Ve spolupráci zajistit efektivní fungování signalizačního systému a snížit reakční dobu personálu na co nejkratší dobu (opatření č. 6).
Průběžně	• Nevybavovat příslušníky SCP rutinně obušky při běžném kontaktu s klienty zařízení (opatření č. 5).



Opatření určená odboru zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra České republiky

Bezodkladně	• Zajistit, aby příslušníci SCP nezajišťovali vnitřní ostrahu v zařízení (opatření č. 4). • Zvážit změnu rozdělení kompetencí mezi subjekty zařízení a napomoci naplnění jednotlivých opatření směřovaných vůči nim (opatření č. 8).
Průběžně	• Zajišťovat klientům přístup k překladu rozhodnutí OZZ, a to buď přes tlumočníka, nebo formou písemného překladu textu (opatření č. 1). • Neukládat protiepidemická opatření v případech, kdy proto nejsou splněny zákonné požadavky (opatření č. 2). • Individualizovat rozhodnutí o uložení karanténních opatření (opatření č. 3).